

I.GİRİŞ

Akdeniz Eylem Planı (MAP) çerçevesinde Akdeniz'de kirlilik parametrelerinin izlenmesi amacıyla gerçekleştirilen MED-POL II. Aşama Uzun Süreli Deniz Kirliliği Ölçüm ve İzleme Projesi kapsamındaki, kaynak sularında iki çalışma ve Kuzeydoğu Akdenizin kıyısız alanlarında üç deniz saha çalışması yapılmıştır. Kaynaklardan su ve toplam asılı katı (TAK) örnekleri alınarak kirlilik parametrelerinin seviyeleri tesbit edilmiştir. Yapılan analizlerden elde edilen sonuçlar Çizelge 2-5'te sunulmuştur. Denizde yapılan çalışmalarda yerinde yapılan ölçümlerin yanı sıra deniz suyu, TAK ve sediman (çökel) örnekleri de toplanmış ve bu örneklerde kirlilik parametreleri ölçülmüştür. Şekil 1'de deniz saha çalışmalarında ziyaret edilen istasyonların konumları, Çizelge 1'de ise bu çalışmaların yapıldığı tarihler verilmektedir. Bu listeden görüleceği üzere ilk deniz seferi yaz aylarını temsilen Haziran 1997'de, ikinci deniz seferi ise sonbahar aylarını temsilen Eylül 1997'de gerçekleştirilmiştir. Kış aylarını (aralık, ocak, Şubat) temsilen bu aylardan birisinde yapılması gereken üçüncü sefer ise Protokole göre Final Raporunun 16 Aralık 1997'de T.C. Çevre Bakanlığına sunulmasının gerekliliği nedeniyle ikinci seferden 1 ay sonra (Ekim 1995'de) yapılmıştır.

Çizelge 1. MED-POL II. Aşama Akdeniz kesiminde yapılan deniz seferleri

- * 20-25 Haziran 1997 (Yaz Dönemi)
- * 11-21 Eylül 1997 (Sonbahar Dönemi)
- * 21-25 Ekim 1997 (Sonbahar Dönemi)

Deniz saha çalışmalarına paralel olarak evsel ve endüstriyel atıkların verildiği noktalar ile 1997 Protokolünde yer almayan ancak daha önceki yıllarda izleme çalışmaları kapsamında bulunan bazı nehirlerden 12-19 Temmuz 1997 ve 14 Ekim 1997 tarihlerinde iki kez örnekleme yapılmıştır.

MED POL II. Aşama projesi kapsamında Kuzeydoğu Akdeniz kesimi Türkiye kıyılarında sürdürülen izleme çalışmalarına paralel olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kıyılarında benzer bir izleme çalışmasının yapılması öngörülmüştür. 22.08.1995 tarihinde Proje Yürütücüsü Prof. Dr. İlkay Salihoglu'nun Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Spor, Gençlik ve Çevre Bakanlığı, Çevre Dairesi Genel Müdürü Sn. Mehmet Çelik ile yaptığı görüşme sonucunda Şekil 2'de gösterilen istasyonlar belirlenerek bu çalışmanın başlaması konusunda mutabakat sağlanmıştır. Şekil 2'den görüleceği üzere saptanan üç istasyon Magosa ve Girne şehir ve Güzelyurt (Yedidalga bölgesi) körfezi olmak üzere kıyı istasyonları ve açık istasyonlar olarak belirlenmiştir.